

2022RGW23

DATUM	10-12-2021
AAN	Cie RGW / Provinciale Staten
VAN	Gedeputeerde Hanke Bruins Slot
ONDERWERP	Beantwoording technische vragen over de Boer-tot-bordstrategie

De SGP-fractie heeft technische vragen gesteld over de zogenaamde Boer-tot-bordstrategie (Farm-to-Fork/F2F) van de Europese Commissie. Hierbij ontvangt u onze beantwoording.

Vraag:

Deze week is er in het Europees Parlement een voorstel aangenomen over de landbouw (boer-tot-bordstrategie). Wij zijn benieuwd of er een analyse komt van wat dit gaat betekenen voor de provincie Utrecht, welke mogelijkheden er voor nationale overheden nog zijn om hierin keuzes te maken, welke inzet de provincie hierin heeft en of er mogelijkheden liggen vroegtijdig subsidies naar Utrecht te halen?

Antwoord:

Wetgevingsproces en rolverdeling

De Boer-tot-bordstrategie (F2F) is geen wetgevend voorstel. Het is een strategie, opgesteld door de Europese Commissie (EC) die verder uitgewerkt wordt in separate beleidsvoorstellen. Het Europees Parlement is akkoord gegaan met het voorstel, maar heeft de EC opgeroepen enkele aanpassingen door te voeren.

Voor de voorstellen die in het kader van de F2F strategie zullen worden gepubliceerd geldt dat bij de meeste Europese wetgevingsprocedures zowel de Raad van Ministers als het Europees Parlement een beslissende stem hebben in het wetgevingsproces. In de Raad van Ministers (landbouwrapraad, milieuraad, transportraad, etc.) zijn de regeringen van de 27 lidstaten van de EU vertegenwoordigd. De Raad moet goedkeuring verlenen aan elk voorstel van de Europese Commissie. Nationale regeringen kunnen dus via de Raad invloed uitoefenen in de EU. De formele verantwoordelijkheid ligt dus in Den Haag.

In Nederland worden alle Commissievoorstellen besproken in de interdepartementale werkgroep 'Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen'. Daar wordt geanalyseerd wat de gevolgen voor Nederlands beleid en wetgeving zijn en wordt ook een eerste Nederlands standpunt bepaald. Dit standpunt wordt in de vorm van een 'fiche' gegoten en dient als basis voor het Nederlands optreden in de Raadswerkgroepen. De koepelorganisaties, IPO en VNG, hebben de afspraak met het Rijk gemaakt dat ze betrokken worden bij het opstellen van het BNC-fiche. Het fiche wordt vervolgens aangeboden aan de Ministerraad en in beknopte vorm doorgezonden naar de Staten-Generaal en naar de Nederlandse leden van het Europees Parlement.

In het kader van de Boer-tot-Bord strategie heeft het BNC-proces al plaatsgevonden en is ook al verzonden naar de Tweede Kamer:

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z12356&did=2020D26436. De verschillende onderliggende voorstellen zullen in een later stadium worden uitgewerkt, wederom gevolgd door een BNC-traject.

Bij deze wetgevingsprocedures hebben de provincies geen formele rol. Wel kunnen ze via het BNC-traject en in bepaalde gevallen via het Europees Comité van de regio's (adviserende rol) invloed uitoefenen. Daarnaast kunnen provincies ook zelfstandig besluiten om hun belangen in Europa te behartigen bijvoorbeeld via het opstellen van position papers, coalitievorming, etc. In het kader van de F2F-strategie was de provincie Utrecht, samen met de overige provincies betrokken bij het BNC-traject (zie bovenstaande link).

Betekenis F2F-strategie

De F2F-strategie heeft betekenis op onderstaande onderwerpen:

- a. De nationaal strategische plannen in het kader van het hernieuwde GLB;

- b. Aandeel biologische landbouw vergroten naar ten minste 25% van de totale landbouwgrond in de EU;
- c. Verminderen van ten minste 20% van het gebruik van meststoffen;
- d. 50% reductie van het gebruik en risico van chemische bestrijdingsmiddelen;
- e. Het op de markt brengen van duurzame en innovatieve toevoegingsmiddelen voor diervoeding vergemakkelijken;
- f. Vermindering met 50% van de verkoop van antibiotica die voor landbouw, huisdieren en de aquacultuur worden gebruikt.

Samengevat ondersteunen de provincies net als het Rijk de brede en ambitieuze aanpak van de Green Deal, en de F2F-strategie als onderdeel hiervan. Maar ook de provincies blijven oproepen om oog te houden voor eventuele brede maatschappelijke gevolgen. Hierbij is het onder meer van belang en ook aan de Europese Commissie om gevolgen van beleid concreet en transparant te maken, oog te hebben voor nationale en regionale omstandigheden en te waken voor een gelijk speelveld.

Europese subsidies

Met deze strategie zijn er geen nieuwe Europese fondsen gekomen. De verwachting is dat de verschillende thema's uit de F2F-strategie opgenomen worden in de verschillende Europese subsidie stromingen. Er is dus geen additioneel geld beschikbaar. Deze trend is zichtbaar bij elke grote uitdaging waar de Europese Unie voorstaat bijvoorbeeld klimaat en digitalisering. Deze thema's zijn opgenomen in bijna elke subsidiestroming omdat een vastgesteld percentage van het totale EU budget naar deze uitdagingen moet gaan.

Een deel van de EU-begroting is gereserveerd voor landbouw, deze middelen worden beschikbaar gesteld via het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Het GLB kent twee pijlers. Vanuit de eerste pijler worden betalingen gedaan uit het Europees Landbouw Garantie Fonds (ELGF). Deze 'directe' betalingen vormen het grootste deel van de uitgaven uit de eerste pijler. Boeren kunnen aanspraak maken op deze basispremie als ze aan bepaalde voorwaarden voldoen. Dit noemen we conditionaliteit. Het gaat hier om een vaststaand bedrag per hectare grond. Binnen de eerste pijler kan een ondernemer aanvullend gebruik maken van zogenaamde 'ecoregelingen. Hier staat een aanvullende vergoeding tegenover. Pijler 2 richt zich op plattelandsontwikkeling waarmee projecten worden gefinancierd uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO). De voorbereidingen zijn begonnen voor de nieuwe GLB programmering, door het Rijk en de provincies. Thema's uit de F2F-strategie sluiten hier goed op aan.

Op projectniveau zijn er ook kansen voor thema's van de F2F-strategie binnen overige bestaande Europese subsidieprogramma's zoals: LIFE+, Horizon Europe, Interreg B Noordzee en Noord-West Europa, Interreg Europe en EFRO Kansen voor West 3. Elke type subsidie richt zich op een andere type doelgroep en type project. De gemeenschappelijke deler is impact en innovatie. De provincie monitort nauwkeurig de kansen die Europese subsidies bieden.